

**KARADENİZ KİYILARINDA YAŞAYAN MİDYELERDEKİ
ORGANOKLORLU PESTİSİT DÜZYEİNİN MEVSİMSEL DEĞİŞİMİ**

Fatma TELLİ

O.D.T.Ü. Deniz Bilimleri Enstitüsü, Erdemli, İçel..

ÖZET: Karadeniz'in Türkiye sahillerinde organoklorlu pestisit konsantrasyonu tayini için üç bölge seçildi. Bu amaçla indikatör organizma olarak *Mytilus galloprovincialis* kullanıldı. Bu çalışma onucunda en yüksek DDT konsantrasyonu Trabzon'da ölçülmüştür. Fakat İstanbul en düşük konsantrasyona sahiptir. DDT miktarında en etkili olan metabolitin *p,p'DDE* olduğu görülmüştür. Nedeni de DDT kullanımının artık yasaklanmış olmasıdır. *p,p'DDE* DDT'nin parçalanma ürünü olduğu için fazla bulunması normaldir. HCB konsantrasyonu açısından Trabzon bölgesi en yüksek değerler sahipken Sinop'ta en düşük değer ölçülmüştür. Yapılan literatür çalışmaları sonucunda HCB nin deniz canlıları üzerinde bariz bir etkisi olmadığı anlaşılmıştır. Karadeniz Türkiye sahillerinden toplanan *Mytilus galloprovincialis*'de ölçülen DDT ve HCB konsantrasyonları FAO'nun belirlediği toksik sınırın altındadır.

Anahtar Kelimeler: Organoklorlu pestisitler, Karadeniz, *Mytilus galloprovincialis*, mevsimsel değişim.

SEASONAL CHANGES IN THE LEVELS OF ORGANOCHLORINE
PESTICIDES IN *Mytilus galloprovincialis* ALONG
THE BLACK SEA COAST

M.E.T.U. Institute of Marine Sciences, Erdemli/İÇEL

Abstract: To determine the concentration of organochlorine pesticides, three regions were chosen along the Turkish Costal Black Sea. For this purpose *Mytilus galloprovincialis* were used as an indicator organism. The results of this study, the highest concentration of DDT was found in Trabzon but İstanbul had the lowest concentration. The most efficient metabolite of DDT was *p,p'*DDE. Since DDT useage is forbidden, *p,p'*DDE is produced by DDT's broken down. So this high value is normal. While Trabzon has highest value of HCB, the lowest concentration was measured in Sinop. According to the literature survey HCB has not definite hazardous effect on marine organisms. The measured DDT and HCB concentrations in *Mytilus galloprovincialis* collected from Turkish Black Sea Coast are under the FAO toxicity limits.

Key words: Organochlorine pesticides, Black Sea, *Mytilus galloprovincialis*, seasonal changes.